

Иванова Лилия Михайловна-учитель начальных классов

МБОУ «Сунтарская начальная общеобразовательная школа им.В.Г.Павлова»

Презентацияны туһаныы: төрөөбүт тыл, литература аабыыта предметтэр;

«Үөрэх баар-бараммат баай» - интеллектуальной күрэх.

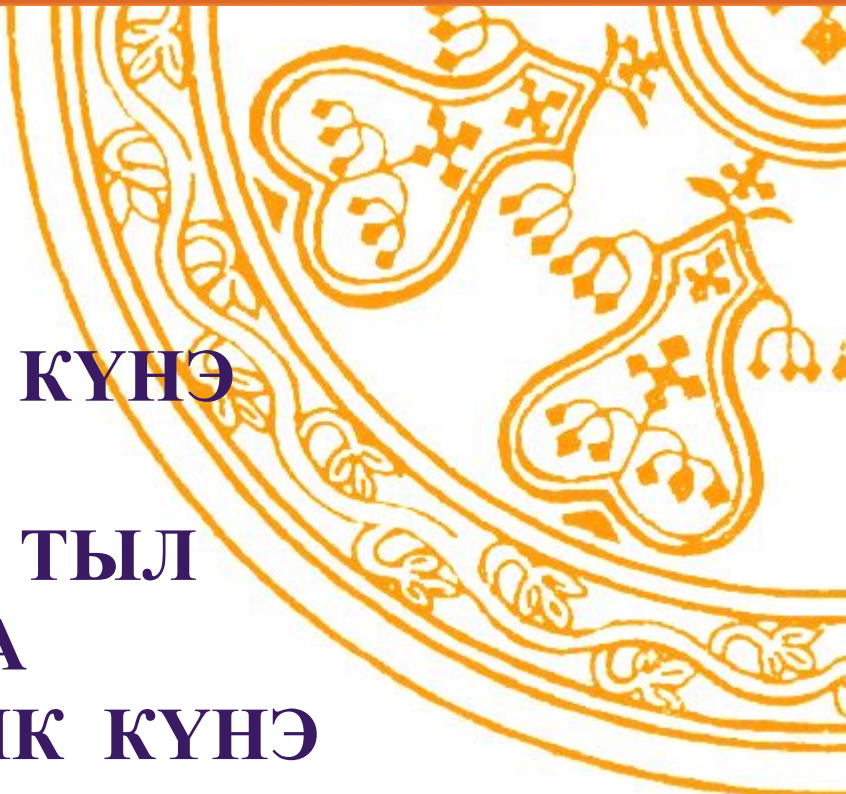

1 кылааска ананар.

**«ҮӨРЭХ БААР –
БАРАММАТ БААЙ»**

ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНАЙ КҮРЭХ

ОЛУННЬУ 13 КҮНЭ
ТӨРӨӨБҮТ ТЫЛ
УОННА
СУРУК – БИЧИК КҮНЭ

**Семен
Андреевич
Новгородов-
саха алпаабытын
төрүттээччитэ.
1982с. олунньу 13 күнүгэр
төрөөбүтэ.**

1. Өс хоһооннор

Сорудах:

өс хоһоону
сөпкө сааһылаа.

1

2

3

4

5

ДЬОЛЛООХ

ОЛ

КИМ

**Ким добордоох – ол дьоллоох.
добрдоох**

—

куһаҕаны
албынныанг –
Албынныанг – бэйэбэр куһаҕаны оноруон.
оноруон
бэйэбэр

киһини

Күн сире сырдатар, үөрэх – киһини.

сырдатар

күн

үөрэх –

хаалларбат
Добор доборун алдыархайга
хаалларбат. доборун
алдыархайга
добор

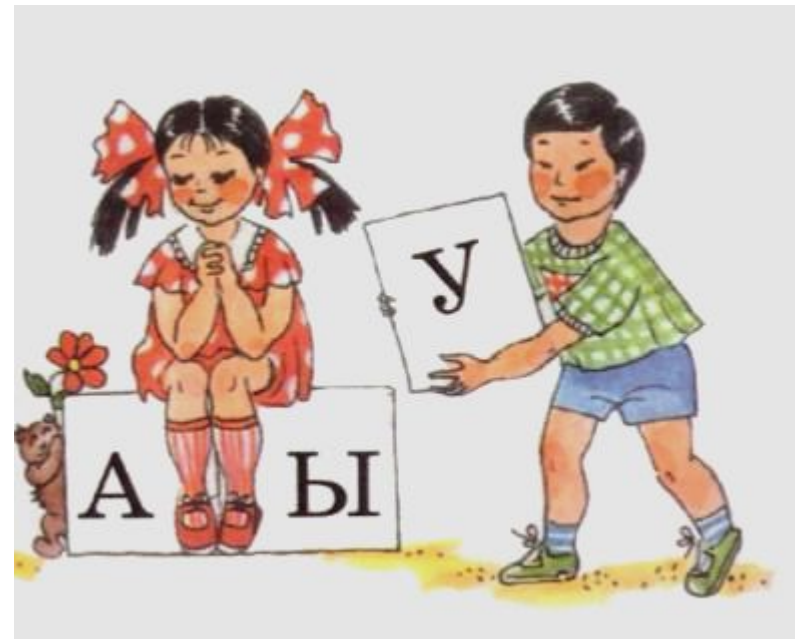

сүгэ
Сүгэ кыайбатын сүбэ кыайар.
кыайбатын
сүбэ

2. Анаграмма

Сорудах:
бэриллибит
буукубалартан
тылы таһаар.

a x p c a

x	a	a	p
x	a	p	a
x	a	a	c
c	a	x	a

3. Таабырын хоһооннор

Сорудах:

ХОБООН

ТААЙЫТЫН

БЫНААР.

**Кыылл
ар**

Көтөрдөр

1 2 3 4

1 2 3 4

«Тыатаабы» диэн ааттаахпын,
Тыаба , ойуурга баарбын.
Кыһынын утуйабын,
Арбахха сынньанабын.

Эһ

э

Сиир тэллэйбин таһааран
Лабааларга ыйыбын,
Туораахтартан арааран
Сиэмэлэрин ыстыбын.

Тии
н

Ууна сылдьар улахан
Ураа-ланкыр муостаах,
Килбик-сэмэй улахан,
Кини баһаам күүстээх.

Тайа
х

Үөмэр – чөмөр үктэнэн,
Үөмэн сылдьар үгэстээх.
Иннин-кэннин кэтэнэр
Эгэй-сэгэй бэйэлээх.

Саһыл

Сытыы кыра тумустаах,
Сараҕаркаан кынаттаах,
Сиртэн тэйэн элэстэнэр
Сэргэх, чобуо чыычаахчаан.

Барабыа
й

Тарбахтарбын саратан
Эрдиилэнэн харбыыбын,
Кутурукпун уһатан
Уруулланан устабын.

Кус

Чүүччү тумус,
Кыһыл баттах!
Маһы кэрбиир сыабааннары
Эндэппэккэ булабын,
Уһун сытыы тылгын уган
Дьөлө анһан ылабын.

Тонсобо
й

Кыыһар кыһыл
түөстэрдээх,
Кыбыы-күрүө кырыытыгар
Турар талах лабаатыгар.
Туораах-сиэмэ көрдөөтө,
Чубугураан ыллаата.

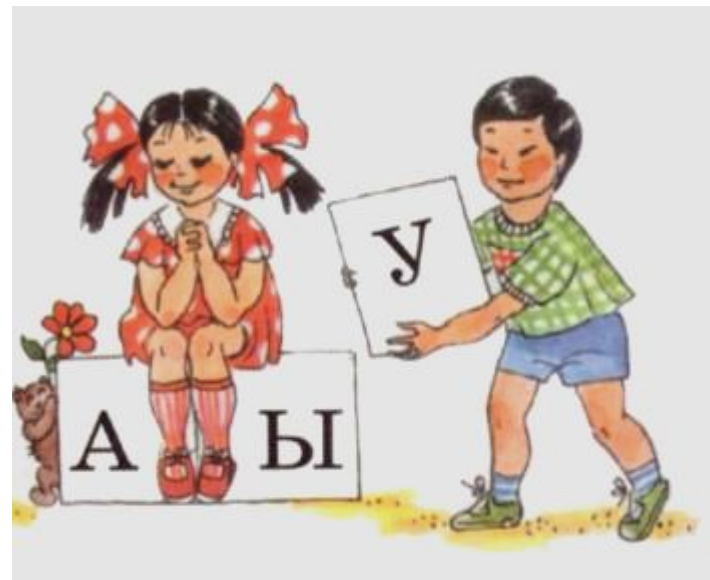

Тойон
ЫМЫЫ

4. Дорбоонор

Сорудах:
бэриллибит тыл
мадьяалын
быһаар, аттыгар
суруй.

Тон, ыам, туу, паар, ас, муос, иис.

	ас
	тон
	иис
	туу
	паар
	ыам
	муос